
Dno YMPLA/1730/2017

65 § Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta H.G.Paloheimo Oy, Riihimäen Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskus

Hämeen Ely-keskus pyytää Riihimäen kaupungin ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaoston sekä kaupunginhallituksen lausuntoa H. G. Paloheimo Oy:n toimittamasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Riihimäen Rajaportin alueelle suunniteltua Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskusta.

Arviointiselostus liitteineen on luettavissa osoitteessa:

<http://www.ymparisto.fi/jussilansuoYVA>

Arviointiselostus on esityslistan LIITTEENÄ. Hankkeen esittelytilaisuus pidetään keskiviikkona 29.8.2018 Suomen metsästysmuseossa klo 18 alkaen.

YVA-menettely

H. G. Paloheimo Oy suunnittelee omistamansa alueen esirakentamista pilaantumattomilla ylijäämämailla Rajaportin alueella. Hankkeen suunnitellun kapasiteetin johdosta hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on osa hankesuunnittelua. Ensimmäisessä vaiheessa hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on ja mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. Arviointiohjelma sisältää tarvittavat tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista, kuvauksen ympäristön nykytilasta, ehdotuksen arvioitavista ympäristövaikutuksista ja niiden selvittämismenetelmistä sekä suunnitelman arviointimenettelyn järjestämisestä. Toisessa vaiheessa, tehtyjen selvitysten ja yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon pohjalta, hankkeesta vastaava laatii arviointiselostuksen hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksista sekä niiden merkittävyydestä.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta on lausunnon antanut ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaosto 28.9.2017 ja kaupunginhallitus 9.10.2017. Yhteysviranomainen on antanut YVA-ohjelmasta lausunnon 10.11.2017.

Hanke

Hankealueen pinta-ala on 22,50 hehtaaria. Alueen itäreuna rajautuu osittain valtatiehen 3 (E12) ja eteläreuna Sipiläntiehen. Länsi- ja pohjoisosiltaan alue rajautuu metsäalueisiin. Alueen on tarkoitus palvella seudun rakentajia, joiden toiminnasta syntyy alueella hyödynnettävää kierrätysmateriaalia: maata, kiviä, louhetta ja betonimursketta. Osa esirakennettavasta alueesta sijoittuu oikeusvaikutteisen yleiskaavan työpaikka-alueelle ja osa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Työpaikka-alue sijaitsee hankealueen itä- ja metsätalousalue hankealueen länsiosassa. Alueelta kuoritaan ja hyödynnetään nykyisen maapohjan turvekerros. Turvetta varastoidaan alueella mullan valmistamisen raaka-aineena. Hankealueen esirakentaminen on jaettu kahteen osaan pengertäytöissä käytettävien maalajien perusteella. Kitkamaat hyödynnetään pääasiassa työpaikka-alueen pengertäytössä ja koheesiomaat mm. savi hyödynnetään kokonaisuudessaan metsätalousalueen pengertäytössä. Kitkamaatäyttöalueen pinta-ala on 9,7 hehtaaria ja koheesiomaatäyttöalueen 12,8 hehtaaria. Turpeen nosto ja pengertäyttö tehdään vaiheittain, sillä pengertä rakennetaan turpeen nostamisen yhteydessä pohjan vakauden säilyttämiseksi. Alueen uuden pohjan rakenteissa hyödynnetään kerroksittain maa-ainesjätettä ja muualla valmiiksi käsiteltyä hyödyntämiskelpoista betonimursketta. Hankealueen hulevedet kerätään erikseen omalla ojituksella suunniteltuihin viivytysaltaisiin. Työnaikaiset hulevedet johdetaan ensitöiksi rakennettavaan hulevesialtaaseen.

Hankkeen vaihtoehdot

Vertailtavien hankevaihtoehtojen lukumäärää on vähennetty arviointiohjelmassa esitetyistä viidestä kolmeen hankevaihtoehtoon tehtyjen lisätutkimusten ja –selvitysten johdosta. Hankevaihtoehdot ovat:

- VE0: Hanke ei toteudu, nykytilan kuvaus. Vaihtoehdossa hanketta ei rakenneta suunniteltuun tai yleiskaavan mukaiseen käyttöön. Alue säilyy nykyisessä metsätaloustilassa. Hankealueen maanpinta on keskimääräin tasolla +93.00.
- VE1: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon +95.00. Toiminnan arvioitu kesto noin kuudesta kymmeneen vuotta.
- VE2: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon +97.00. Toiminnan arvioitu kesto noin kahdeksasta kahteentoista vuotta.

Hankealueen täytön kokonaistilavuus on toteutettavasta vaihtoehdosta (VE1, VE2) riippuen 627 000 kuutiometristä 1 090 000 kuutiometriin (m³tr). Betonimursketta käytetään pengertäytön vakavuuden ja kantavuuden parantamiseen, hankevaihtoehdosta riippuen 226 000 kuutiometristä 339 000 kuutiometriin (m³tr). Turve poistetaan kaikissa vaihtoehdoissa savipintaan saakka. Saven yläpinta on alimmillaan tasolla +89.50 ja ylimmillään +92.50. Turve kaivetaan märkänä, vaiheittain esirakentamisen edetessä. Leikattavan turvekerroksen laskennallinen kokonaistilavuus on yhteensä 440 000 kuutiometriä (m³tr), mistä TP-alueella 198 000 kuutiometriä ja M-alueella 242 000 kuutiometriä (m³tr). Turve hyödynnetään mullanvalmistuksessa joko alueella tai muualla viherrakentamisessa.

Arvioidut ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kuvattu ympäristön nykytila sekä tehtyjen selvitysten pohjalta arvioidut ympäristövaikutukset. Vaikutusten merkittävyys on arvioitu seurausten ja todennäköisyyden suhteena.

Selostuksessa on arvioitu seuraavat vaikutukset:

- Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä luonnonvarojen hyödyntämiseen
- Vaikutukset pohjavesiin
- Vaikutukset pintavesiin
- Luontovaikutukset
- Melu- ja värinävaikutukset
- Vaikutukset ilmanlaatuun
- Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön
- Vaikutukset maankäyttöön
- Liikennevaikutukset
- Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Vahinko- ja onnettomuustilanteisiin liittyvät vaikutukset
- Vaikutukset Riihimäen Lasin Oy:n entiseen kaatopaikkaan
- Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja toimintojen kanssa

Hankkeen keskeisinä ympäristövaikutuksina ovat selostuksen mukaan toiminnan melu- ja pölyvaikutukset sekä vaikutukset pohja- ja pintavesiin sekä raskas liikenne. Muita ympäristövaikutuksia ovat toiminnan vaikutukset maisemaan ja luonnonolosuhteisiin sekä tulvariski. Pysyväisluonteisista topografiamuutoksista johtuen merkittävin vaikutus vallitseviin olosuhteisiin ovat muutokset sade- ja sulamisvesien virtaussuunnissa.

Arviointiselostuksessa esitetään suosituksia hankkeen vaikutusten seurantaan ja tarkkailuun pinta- ja pohjavesivaikutusten, meluvaikutusten sekä ylijäämään ja betonimurskeen laadullisen testauksen osalta.

Vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuus

Selostuksen mukaan molemmat vaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat kokonaisuutena, arviointiselostuksessa kuvatuilla rajoituksilla ja toimenpiteillä toteuttamiskelpoisia. Vaihtoehtojen merkittävimmät erot liittyvät hankkeen keston: tilavuudeltaan suuremman pengertäytön rakentaminen kestää pidempään. Tällöin myös hankkeen mahdollisten tai todennäköisten ympäristövaikutusten kesto pitenee. VE0:n toteutuessa ja TP-alueen mahdollisesti rakentuessa muutoin, pengertäyttö on tehtävä neitseellisillä luonnonvaroilla, millä saattaa olla negatiivisia vaikutuksia muualla, tässä vaiheessa ennakoimattomilla alueilla.

Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaosto on delegoinut ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntojen antamisen ympäristöjohtajalle. Ympäristöjohtaja voi siirtää lausunnon antamisen ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaostolle, jos kyse on ympäristö- ja muilta vaikutuksiltaan poikkeuksellisen merkittävästä hankkeesta. Nyt käsiteltävänä olevan hankkeen ympäristövaikutukset ovat merkittävät.

(jl)

Ehdotus/vs. ympäristöjohtaja:

Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaosto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ylijäämämateriaalien vastaanotto, käsittely ja hyödyntäminen ovat ympäristöluvan varaisia toimintoja. Ympäristölupaa haettaessa on suunniteltu hanke kuvattava kokonaisuudessaan, jotta vaikutusten arviointi ja tarkkailu voidaan määritellä. Hanke saattaa vaatia vesilain mukaisen luvan. Lupatarpeen harkinnassa on arvioitava turpeennoston vaikutukset - onko kyseessä turvetuotantoalue. Hanke edellyttää suunnittelutarveratkaisua sekä rakennusvalvontaviranomaisen myöntämää toimenpidelupaa. Em. asioiden valmistelussa huomioidaan arviot hankkeen vaikutuksista. Päätöksissä voidaan asettaa ehtoja hankkeen toteuttamiselle.

Hankkeella on vaikutuksia nykyiseen ja tulevaan maankäyttöön toiminnan ympäristövaikutusten kautta. Selostuksessa vaikutukset maankäyttöön on arvioitu kohtalaisiksi ja vähäisiksi kaikissa vaihtoehdoissa. Maankäytönsuunnitelmien osalta vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi ja tulevan maankäytön osalta vähäisiksi. Vaikutuksia alueen voimassa oleviin kaavoihin on arvioitu Riihimäen yleiskaavan 2035 osalta. Yleiskaava 2035 on maakuntakaavan mukainen. Näin ollen suunniteltu hanke toteuttaa myös maakuntakaavaa. Maakuntakaavan aluevarausten merkintöjä esittävä selostuksen liite 11 on epäselvä ja merkinnät osin virheellisiä. Suunniteltu hanke on myös maakuntakaavaehdotuksen 2040 mukainen.

Selostuksessa hankkeella todetaan mahdollisesti olevan merkitystä maankäytönsuunnitelmien toteutumisen kannalta yleiskaavan TP-alueella, jolla käyttö maanvastaanottopaikkana palvelisi alueen esirakentamista. Työpaikka-alueen toteutuminen riippuu valittavasta toteutusvaihtoehdosta. Mikäli hanke todetaan ympäristövaikutusten arvioinnissa mahdolliseksi, on tarpeen yhteensovittaa yleiskaava vastaamaan suunniteltua maankäyttöä seuraavalla yleiskaavakierroksella 2017–2021. Hankkeen mahdollinen toteutuminen vaikuttaa myös Riuttan alueen suunnitteluun, jonne on yleiskaavan 2035 mukaan laadittava osayleiskaavatasoinen maankäytön suunnitelma.

Selostuksen mukaan yksi hankkeen keskeisimmistä ympäristövaikutuksista on raskaan liikenteen lisääntyminen Sipiläntiellä, valtatiellä 3 ja seututiellä 130. Hankkeen toteuttaminen luo tarpeita Sipiläntien kunnossapidolle. Sipiläntietä koskeva kaupungin hakemus tien määrittämiseksi yksityistieoimituksessa yksityistieksi ja tiekunnan perustamiseksi on Kanta-Hämeen käräjäoikeuden/maaoikeuden päätöksellä 5.10.2016 (tuomio 16/8769) palautettu maanmittauslaitokselle mm. tiekunnan perustamiseksi. Maanmittauslaitoksella on vireillä Sipiläntietä koskeva yksityistieoimitus. Hankkeen myötä H.G.Paloheimo Oy:n osakkuus tiekunnasta merkittävästi kasvaa.

Yleiskaavassa on osoitettu hankealueen länsi- ja luoteispuolelle viheryhteystarve, joka osoittaa ekologisen verkoston yhteyden tai yhteystarpeen. Arviointiselostuksen liitteenä olevan luontoselvityksen mukaan hankkeella ei olisi vähäistä suurempaa vaikutusta ekologiseen yhteyteen läheisen moottoritiekäytävän vuoksi ja koska puustoista vyöhykettä rikkovat peltoaukeat ja asutus. Hankkeen ilmastovaikutukset on heikosti tunnistettu. Hiilinielujen, erityisesti metsien merkitys on ilmastomuutoksen kannalta merkittävä. Hyvässä yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luonnon ekologiset yhteydet ja varjellaan niitä, jolloin luonnon monimuotoisuus ja ihmisten viihtyvyys lisääntyvät. Alueen jatkosuunnittelussa ja toimintoja sijoitettaessa on edelleen tärkeää tunnistaa viheryhteystarve ja huolehdittava siitä, että ekologinen yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet tällä hetkellä olemassa olevista rajoitteista huolimatta.

Hankealue on pääosin turvepohjaista, ja alueelta tällä hetkellä poistuva vesi on todennäköisesti hyvin hapanta, mikä saattaa edistää haitta-aineiden liukenemista alueen hulevesiin ja alapuoliseen vesistöön. Alueen valumavesissä voi esiintyä kohonneita kiintoaine-, ravinne- ja rautapitoisuuksia ja turpeesta voi suoto- ja valumavesien mukana levitä Herajokeen rehevöitymistä aiheuttavia ravinteita ja samentavia kiintoaineita. Hankkeen vaikutuksia pintaveden haitta-ainepitoisuuteen tulee seurata hankkeen kaikissa vaiheissa.

Myös vastaanotettavat materiaalit saattavat sisältää vaihtelevia määriä haitta-aineita. Vastaanotettavaa materiaalia on syytä rajata koskemaan sellaisia maa-aineksia ja jättemateriaaleja, joista on mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle. Arviointiselostuksessa todetaan, että alueella on tarkoitus ottaa vastaan puhtaita kaivumaita, kiviä ja louhetta sekä rakentamisessa ja purkamisessa syntyvää, pilaantumaton betonimursketta. Toisaalta samassa kohdassa käy ilmi, että maa-aineksen osalta haitta-ainepitoisella tarkoitetaan sellaista maa-ainesta, jonka pitoisuudet ovat yli pilaantuneen maaperän alemman ohjearvon. Myöskään yli 2 % jätettä sisältävää maa-ainesta ei alueella hyödynnettäisi. Betonin osalta viitataan ns. MARA-asetuksen pitoisuusrajoihin. Termistön käyttö on harhaanjohtavaa, sillä MARA-asetuksen pitoisuusrajat täyttävää betonimursketta ei voi pitää pilaantumattomana, vaan asetus nimenomaan

sallii eri aineille tietyt pitoisuudet riippuen muun muassa jätetäytön paksuudesta ja siitä, onko rakenne peitetty vai ei. Myös maa-aineksen osalta lähtökohtaisesti puhtaasta maasta puhutaan silloin, kun maa-aineksessa ei ole kynnsarvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia.

Kynnsarvotaso on alempi kuin alempi ohjearvotaso, johon selostuksessa viitataan. Vastaanotettavien materiaalien haitta-ainepitoisuuksista on syytä määrätä ympäristöluvassa. Riittävällä seurantamenetelmillä tulee varmistaa vastaanotettavan materiaalin laatu.

Hulevesien hallitsemiseksi ja puhdistamiseksi alueelle on suunniteltu hulevesi- ja viivytysaltaita hiekkasuodatuksineen. Alueen läpi virtaavan Herajoen latvaojan ympärille esitetään jätettäväksi noin viisi metriä leveät suojavyöhykkeet ja vyöhykkeen viereen pengeri, jotta alueen valumavedet saadaan johdettua tasaus- ja viivytysaltaisiin. Vesien hallintaratkaisut on toteutettava ja niiden toimivuutta on tarkkailtava koko hankkeen ajan riittävällä laajuudella. Lähimpien kaivojen veden laadun heikkenemistä ei saa aiheutua.

Hankkeella on vaikutusta pintavesien kulkeutumiseen, joten alueen rakentamista koskevassa jatkosuunnittelussa tulee hulevesien ja tulvariskien hallintaan kiinnittää erityistä huomiota. Myös mahdollisen paaluttamisen vaikutus paineellisen pohjaveteen on selvitettävä rakentamisen yhteydessä.

Hiukkasmallinnuksen mukaan ohjearvot ylittyvät lähimmillä kiinteistöillä. Näin ollen ei voida todeta, ettei hanke aiheuta vähäistä suurempaa pölyhaittaa lähikiinteistöjen pihapiirissä. Terveysvaikutuksia ei voida pitää merkityksettöminä, jos hiukkasten ohjearvon todetaan ylittyvän. Tärkeää on selvittää, millä menetelmillä pölyä torjua riittävän tehokkaasti, kun toiminta on laajimmillaan. Pölyhaittojen rajoittamisen sekä maisemavaikutusten vuoksi riittävien suojavyöhykkeiden varaaminen sekä mahdollisten maisemaelementtien suunnittelu tulee sisällyttää hankkeen jatkosuunnitteluun.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano:	Päätösote/ Hämeen Ely-keskus, päätösote tiedoksi/Riihimäen kaupunginhallitus
Muutoksenhaku:	Ei muutoksenhakuoikeutta (KuntaL 136 §)
Lähempiä tietoja antaa:	Vs. ympäristöjohtaja Jenni Lehtonen puh. 019 758 4161

Lausunto

17.09.2018

MV/164/05.02.01/2017 1 (2)

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 131
13101 HÄMEENLINNA

Viite HAMELY/1115/2017

Asia **RIIHIMÄKI, Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskus, Rajaportin alue**

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt yhteysviranomaisena Museovirastolta lausuntoa Riihimäen Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskuksen (H.G Paloheimo Oy) ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA), jonka on laatinut Insinööritoimisto Matti Jokinen (työ 4491918). Museovirasto on antanut aiemmin lausuntonsa (2.11.2017) ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Museovirasto arvioi hanketta ja antaa lausuntonsa kulttuuriympäristön ja maiseman suojelun näkökulmasta.

H.G. Paloheimo Oy suunnittelee Riihimäellä omistamansa alueen esirakentamista puhtailla, haitta-aineettomilla ylijäämämailla (maa, kivet, louheet ja betonimurske). Hanke säästää sora- ja kallioesiintymiä ja edistää osaltaan valtakunnallisia kiertotaloustavoitteita Riihimäen alueella. Suunnitelmat edellyttävät ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankealueen laajuus on 22,6 hehtaaria ja se on metsätalousmaata. Alueella on ollut turvetuotantoa 1900-luvun alkuvuosikymmeninä. Voimassa olevassa Riihimäki 2035 yleiskaavassa (2017) osa esirakennettavasta alueesta sijoittuu yleiskaavan mukaiselle työpaikka-alueelle (TP) ja osa metsätalouteen ja sen tukitoimintoihin suunnitelluille alueille (M). Arviointiohjelmassa on esitetty ja arvioitu kolmea vaihtoehtoa, joista VE0:ssa hanke ei toteudu ja alue säilyy nykyisessä tilassa metsätalousmaana. VE1 – VE2 välillä ympäristövaikutusten merkittävimmät erot liittyvät hankkeen keston: VE 2:ssa täytön laki on kaksi metriä korkeammalla kuin VE1:ssä.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen luvussa 4.2. esitellään alueen maisema ja kulttuuriympäristöarvot sekä muinaisjäännökset. Hankealue ei sijaitse maisemallisesti tai kulttuuriympäristöltään arvokkaalla alueella tai sellaisen läheisyydessä. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Mikroliitti Oy laati muinaisjäännösselvityksen hankearvioinnin tausta-aineistoksi. Museovirasto arvioi selvityksen riittävän kattavasti tehdyksi. Selvityksessä ei todettu alueelta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, irtolöytöjä tai muita kulttuuriperintökohteita, joihin hankkeella olisi vaikutuksia. Raportissa kuitenkin todetaan, ettei ilman kattavaa kajoavaa arkeologista tutkimusta voi saada täyttä varmuutta muinaisjäännösten olemassaolosta. Museovirasto arvioi Mikroliitti Oy:n selvityksen perusteella, ettei hankkeen toteuttamisvaiheessa tarvita kajoavia koetutkimuksia. Muinaismuistolain 14 §:n ja 16 §:n mukaan, mikäli maata kaivettaessa tai muutoin tavataan merkkejä aiemmin tuntemattomasta kiinteästä muinaisjäännöksestä, tulee työt pysäyttää ja ottaa yhteyttä Museovirastoon.

YVA-selostuksen luvussa 8.2 todetaan, että hankealueen topografiasta ja metsävaltaisuudesta johtuen maisemakuva on pääosin sulkeutunut eikä alueella voida katsoa olevan merkittäviä maisemallisia arvoja. Arvioinnissa todetaan, ettei hankkeella ole kohtalaista suurempaa vaikutusta lähi- tai kaukomaisemaan. Alueelta ei ole todettu erityisiä kulttuuriympäristöarvoja eikä arkeologista kulttuuriperintöä.

Museovirasto arvioi, että maiseman, kulttuuriympäristöarvojen ja muinaisjäännösten osalta Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu YVA-lain edellyttämällä tavalla ja molemmat esitetyt hankevaihtoehdot ovat em. suhteen toteuttamiskelpoisia.

Museovirastolla ei ole muuta kommentoitavaa selostuksesta.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Olli Soininen

Dno YMPLA/1730/2017

**321 § Riihimäen Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskus; H.G. Paloheimo Oy;
lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta**

Khall. 9.10.2017 § 403

Hämeen Ely-keskus pyytää 13.10.2017 mennessä Riihimäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen sekä kaupunginhallituksen lausuntoa H. G. Paloheimo Oy:n toimittamasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Riihimäen Rajaportin alueelle suunniteltua maa-ainesten käsittelykeskusta. Hankkeen sijainti on esitetty liitteessä.

H. G. Paloheimo Oy suunnittelee Sipiläntien pohjoispuolelle, Jussilansuolle maa-ainesten käsittelykeskusta puhtaiden, haitta-aineettomien, maanrakennustoiminnassa syntyvien ylijäämämaiten vastaanottopaikkana. Maa-ainesten käsittelykeskus palvelisi seudun rakentajia, joiden toiminnasta syntyy alueella hyödynnettävää materiaalia: maa-aineksia, kiviä, louhetta ja betonimursketta. Hanke edistää osaltaan kiertotaloustavoitteita, koska ylijäämämaita voidaan hyödyntää alueen esirakentamisessa yleiskaavan mukaiseen käyttöön. Osa hankealueesta sijoittuu yleiskaavan työpaikka-alueelle ja osa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, joka varataan rakentamisessa syntyvän puhtaan savi- ja silttimaan läjittämiseen. Alueella ei ole asemakaavaa.

Hankealueen rakentaminen alkaa puiden kaatamisella, minkä jälkeen turvemaata kuoritaan savipohjan päältä pois. Turvetta varastoidaan alueella mullan valmistamisen raaka-aineena.

Hankevaihtoehdossa VE 1 alue täytetään tasoon +94.00, joka on Sipiläntien korkeusaseman alapuolella. Vaihtoehdossa VE 4 alue täytetään tasoon +97.00, joka on myös moottoritien korkeusasema hankealueen pohjoisosan kohdalla.

Toiminnan merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat ihmisten elinoloihin ja asumisviihtyvyyteen liittyvät meluun, pölyämiseen ja liikenteen määrän lisääntymiseen. Alueen sade- ja sulamisvesien hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Hankkeen arvioidaan kestävän viidestä viiteentoista vuoteen hankevaihtoehdosta ja vastaanotettavaksi saadun materiaalin määrästä riippuen.

Hankkeen liikenne

Hankkeen liikennettä on käsitelty arviointiohjelman kohdissa 2.2. ja 2.3.

Sipiläntietä koskeva kaupungin hakemus tien määrittämiseksi yksityistieoikeudessa yksityistieksi ja tiekunnan perustamiseksi on Kanta-Hämeen käräjäoikeuden/maaoikeuden päätöksellä 5.10.2016 (tuomio 16/8769) palautettu maanmittauslaitokselle mm. tiekunnan perustamiseksi. Hankkeen myötä H.G.Paloheimo Oy:n osakkuus tiekunnasta merkittävästi kasvaa.

Hanke vaikuttaa merkittävästi Sipiläntien liikenteeseen. Tämän vuoksi tiekunnan perustaminen tulee olla maanmittauslaitoksen toimesta yksityistietoimituksessa käsitelty tai ainakin toimituksen on oltava vireillä ennen hankkeessa tarkoitetun toiminnan aloittamista. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa on tältä osin täydennettävä maininnalla asiasta.

Ympäristö- ja rakennuslupajaosto on antanut ympäristöviranomaisen lausuntonsa 28.9.2017 § 25 suoraan Hämeen ELY-keskukselle, lausunto on OHEISENA.

Vesihuoltoliikelaitoksen vesihuoltojohtaja on 6.10.2017 antanut Riihimäen Veden lausunnon arviointiohjelmasta. Lausunto on LIITTEENÄ.

LIITTEET

- Ympäristövaikutusten arviointiohjelma Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskus Riihimäki;
- Yleiskaavamerkinnot, karttaote;
- Vesihuoltojohtaja Jarmo Rämö 6.10.2017.

(si, ht)

Ehdotus/KJ:

Kaupunginhallitus toteaa Hämeen ELY-keskukselle lausuntonaan H. G. Paloheimo Oy:n Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

H. G. Paloheimo Oy on hankkeesta vastaavana ryhtynyt lainmukaisesti selvittämään maa-ainesten käsittelykeskuksen sijoittamista Jussilansuolle. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma antaa selkeän kuvan aiotusta hankkeesta.

Oikeusvaikutteinen Riihimäen yleiskaava 2035 mahdollistaa ylijäämämaa-ainesten läjittämisen ja betonin hyödyntämisen työpaikka-alueen esirakentamisessa.

Hanke on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen ja vireillä olevan maakuntakaavan luonnoksessa hankkeen sijoittuminen osittain valkoiselle alueelle ei kuitenkaan arvioida vaikeuttavan maakuntakaavan toteuttamista. Työpaikka-alueen rajan tarkistus voidaan tarvittaessa tehdä maakuntakaavaehdotuksen laadinnan yhteydessä.

Hankkeen vaikutus Herajoen virtaamiin ja veden laatuun on arviointiohjelmassa selvitettävä riittävän luotettavasti, jotta hankkeesta ei aiheudu riskejä Herajoen vedenottamolle.

Hanketta koskevan liikenteen kohdalla on arviointiohjelmaa täydennettävä maininnalla Sipiläntien yksityistielain mukaisesta luonteesta.

Maa- ja metsätalouden päätökseen viitaten kaupunki edellyttää maanmittauslaitokselta viipymättä toimenpiteitä kaupungin yksityistietoimitushakemuksen käsittelemiseksi ja tiekunnan perustamiseksi Sipiläntien hallinnollisesti järjestäytymättömälle yksityistielle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin ja lisäksi päätettiin yksimielisesti täydentää lausuntoa lausumalla, jonka mukaan kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että arviointiohjelmassa selvitetään myös hankkeen vaikutukset Riihimäellä ongelmallisen Espanjan siruetanan mahdolliseen leviämiskeskuksi.

Khall. 321 §

Hämeen Ely-keskus (yhteysviranomaisena) pyytää Riihimäen kaupungin ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajastoon sekä kaupunginhallituksen lausuntoa H. G. Paloheimo Oy:n toimittamasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee Riihimäen Rajaportin alueelle suunniteltua Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskusta.

Arviointiselostus liitteineen on luettavissa osoitteessa:
<http://www.ymparisto.fi/jussilansuoYVA>

Arviointiselostus on esityslistan LIITTEENÄ.

Hanke

H. G. Paloheimo Oy suunnittelee omistamansa alueen esirakentamista pilaantumattomilla ylijäämämailla Rajaportin alueella. Hankkeen suunnitellun kapasiteetin johdosta hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeen sijainti ja alustavia suunnitelmia on esitetty liitteessä.

Hankealueen pinta-ala on 22,50 hehtaaria. Alue rajautuu valtatiehen 3 (E12), Sipiläntiehen sekä metsäalueisiin. Alueen on tarkoitus palvella seudun rakentajia, joiden toiminnasta syntyy alueella hyödynnettävää kierrätysmateriaalia: maata, kiviä, louhetta ja betonimursketta. Osa esirakennettavasta alueesta sijoittuu oikeusvaikutteisen yleiskaavan työpaikka-alueelle ja osa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle. Alueelta kuoritaan ja hyödynnetään nykyisen maapohjan turvekerros. Turvetta varastoidaan alueella mullan valmistamisen raaka-aineena.

Vertailtavien hankevaihtoehtojen lukumäärää on vähennetty arviointiohjelmassa esitetyistä viidestä kolmeen tehtyjen lisätutkimusten ja -selvitysten johdosta. Hankevaihtoehdot ovat:

- VE0: Hanke ei toteudu, nykytilan kuvaus. Vaihtoehdossa hanketta ei rakenneta suunniteltuun tai yleiskaavan mukaiseen käyttöön. Alue säilyy nykyisessä metsätalousohjelmissa. Hankealueen maanpinta on keskimäärin tasolla +93.00.

- VE1: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon +95.00.
Toiminnan arvioitu kesto noin kuudesta kymmeneen vuotta.
- VE2: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon +97.00.
Toiminnan arvioitu kesto noin kahdeksasta kahteentoista vuotta.

Hankealueen täytön kokonaistilavuus on toteutettavasta vaihtoehdosta (VE1, VE2) riippuen 627 000 kuutiometristä 1 090 000 kuutiometriin (m³tr).

Hankkeen ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kuvattu ympäristön nykytila sekä tehtyjen selvitysten pohjalta arvioidut ympäristövaikutukset. Vaikutusten merkittävyys on arvioitu seurausten ja todennäköisyyden suhteena.

Hankkeen keskeisinä ympäristövaikutuksina ovat selostuksen mukaan toiminnan melu- ja pölyvaikutukset sekä vaikutukset pohja- ja pintavesiin ja raskas liikenne. Muita ympäristövaikutuksia ovat toiminnan vaikutukset maisemaan ja luonnonolosuhteisiin sekä tulvariskiiin. Pysyväisluonteisista topografiamuutoksista johtuen merkittävin vaikutus vallitseviin olosuhteisiin ovat muutokset sade- ja sulamisvesien virtaussuunnissa.

Arviointiselostuksessa esitetään suosituksia hankkeen vaikutusten seurantaan ja tarkkailuun pinta- ja pohjavesivaikutusten, meluvaikutusten sekä ylijäämämaan ja betonimurskeen laadullisen testauksen osalta.

Selostuksen mukaan molemmat vaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat kokonaisuutena, arviointiselostuksessa kuvatuilla rajoituksilla ja toimenpiteillä toteuttamiskelpoisia. Vaihtoehtojen merkittävimmät erot liittyvät hankkeen keston, jolloin myös hankkeen mahdollisten tai todennäköisten ympäristövaikutusten kesto pitenee. VE0:n toteutuessa ja TP-alueen mahdollisesti rakentuessa muutoin, pengertäyttö on tehtävä neitseellisillä luonnonvaroilla, millä saattaa olla negatiivisia vaikutuksia muualla, tässä vaiheessa ennakoimattomilla alueilla.

Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaosto on antanut ympäristöviranomaisen lausuntonsa 30.8.2018 (§ 65) suoraan Hämeen ELY-keskukselle, lausunto on OHEISENA.

Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontajaosto on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota ympäristövaikutuksiin pölyämisen, haitta-aineiden liukenemisen, pohjaveden sekä hulevesien hallinnan ja tulvariskien osalta. Lisäksi lausunnossa tuodaan esille hankealueen länsi- ja luoteispuolelle sijoittuvan yleiskaavan viheryhteystarpeen turvaaminen sekä metsien merkitys ilmastonmuutoksen torjunnassa. Jaosto toteaa lausunnossaan, että pölyhaittojen rajoittamisen sekä maisemavaikutusten vuoksi riittävien suojavyöhykkeiden varaaminen sekä mahdollisten maisemaelementtien suunnittelu tulee sisällyttää hankkeen jatkosuunnitteluun.

(pl, ht)

Ehdotus/KJ:

Kaupunginhallitus toteaa Hämeen ELY-keskukselle lausuntonaan H. G. Paloheimo Oy:n Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Alueella ei ole asemakaavaa. Hanke edellyttää kaavoituspäällikön myönteistä päätöstä suunnittelutarveratkaisusta sekä rakennusvalvontaviranomaisen myöntämää toimenpidelupaa, mikä onkin tuotu esille selostuksessa. Suunnittelutarveratkaisun valmistelussa huomioidaan arviot hankkeen vaikutuksista sekä kuullaan naapureita ja muita asianosaisia maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Päätöksessä voidaan asettaa ehtoja hankkeen toteuttamiselle. Hanke ei etene lupakäsittelyyn ennen kuin yhteysviranomainen on antanut perustellun päätelmänsä hankkeen keskeisistä ympäristövaikutuksista.

Hankkeella on vaikutuksia nykyiseen ja tulevaan maankäyttöön toiminnan ympäristövaikutusten kautta. Selostuksessa vaikutukset maankäyttöön on arvioitu kohtalaisiksi ja vähäisiksi kaikissa vaihtoehdoissa. Maankäytönsuunnitelmien osalta vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi ja tulevan maankäytön osalta vähäisiksi. Vaikutuksia alueen voimassa oleviin kaavoihin on arvioitu Riihimäen yleiskaavan 2035 osalta. Yleiskaava 2035 on maakuntakaavan mukainen; näin ollen suunniteltu hanke toteuttaa myös maakuntakaavaa.

Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 laatiminen on ehdotusvaiheessa, jossa viranomaiset ovat antaneet lausuntonsa ehdotuksesta. Ehdotuksen julkinen nähtävilläolo on syksyllä 2018. Suunniteltu hanke on maakuntakaavaehdotuksen 2040 mukainen.

Selostuksessa hankkeella todetaan mahdollisesti olevan merkitystä maankäyttösuunnitelmien toteutumisen kannalta yleiskaavan TP-alueella, jolla käyttö maanvastaanottopaikkana palvelisi alueen esirakentamista. Työpaikka-alueen toteutuminen riippuu valittavasta toteutusvaihtoehdosta. Mikäli hanke todetaan ympäristövaikutusten arvioinnissa mahdolliseksi, on tarpeen yhteensovittaa yleiskaava vastaamaan suunniteltua maankäyttöä seuraavalla yleiskaavakierroksella 2017–2021. Hankkeen mahdollinen toteutuminen vaikuttaa myös Riuttan alueen suunnitteluun, jonne on yleiskaavan 2035 mukaan laadittava osayleiskaavatasoinen maankäytön suunnitelma. Yleiskaavassa esitetyn viheryhteystarpeen toteutuminen on turvattava.

TP-alueen toteuttamiseen vaikuttaa alueen maanomistusolot. Riihimäen kaupunki on kaupunginvaltuuston (4.6.2018) hyväksymässä maapoliittisessa ohjelmassaan linjannut, että ensimmäinen asemakaava laaditaan kaupungin omistamalle maalle. Alueen käyttö maa-ainesten vastaanottoon saattaa vaikuttaa tulevan työpaikka-alueen asemakaavaratkaisuun.

Selostuksen mukaan yksi hankkeen keskeisimmistä ympäristövaikutuksista on raskaan liikenteen lisääntyminen Sipiläntiellä, valtatiellä 3 ja seututiellä 130. Tien eteläpuolella kulkee suosittu ulkoilureitti. Sipiläntietä koskeva kaupungin hakemus tiekunnan perustamiseksi on Kanta-Hämeen käräjäoikeuden/maaoikeuden päätöksellä 5.10.2016 (tuomio 16/8769) palautettu maanmittauslaitokselle. Kaupunginhallitus totesi YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa edellyttävänsä maanmittauslaitokselta viipymättä toimenpiteitä kaupungin yksityistietoimitushakemuksen käsittelemiseksi ja tiekunnan perustamiseksi Sipiläntien hallinnollisesti järjestäytymättömälle yksityistielle. Yksityistietoimitus on kutsuttu koolle 2.10.2018.

Hankkeen toteuttaminen luo tarpeita Sipiläntien palvelutasolle ja kunnossapidolle. On arvioitava, miten Sipiläntietä tullaan jatkossa hoitamaan ja mikä taho vastaa aiheutuvista kustannuksista.

Hanke edistää osaltaan kaupungin kiertotaloustavoitteita, koska ylijäämämaita voidaan hyödyntää alueen esirakentamisessa yleiskaavan mukaiseen käyttöön. Hankkeen toiminnan aikaisten ympäristövaikutusten kesto on useita vuosia. Hankkeen jatkosuunnitteluun tulee sisällyttää tarvittavat toimenpiteet ympäristövaikutusten lieventämiseksi ja hankkeen ympäristövaikutuksia tulee seurata riittävällä tasolla. Vastaanotettavien maa-ainesten laatu tulee varmistaa seurantamenettelyin.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tämän asiakohdan osalta tarkastettiin heti kokouksessa.

Täytäntöönpano
Muutoksenhaku
Lähempiä tietoja antaa

asiaote/Uudenmaan ELY-keskus, päätösote/Maanmittauslaitos, vs. ympäristöjohtaja Jenni Lehtonen, kaupungingeodeetti Ari Vettenterä ei muutoksenhakuoikeutta (KuntaL 136 §)
kaavoitusinsinööri Paula Leppänen, puh. 019 758 4827 tai kaupunginlakimies Hannu Tuominen, puh. 019 758 4013

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Ympäristö- ja luonnonvarat – vastuualue
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 20.7.2018, HÄMELY/1115/2017

Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskus, Riihimäki

H.G.Paloheimo suunnittelee Riihimäen Rajaportin alueelle maa-ainesten käsittelykeskusta. Hankkeen tarkoituksena on käyttää seudulla syntyviä pilaantumattomia ylijäämämaita hankealueen esirakentamisessa ja aluetta tulitisiin myöhemmin käyttämään työpaikka-alueena. Alueen kantavuuden parantamiseksi alueelle tuotaisiin myös betonimursketta. Vastaanotettavia materiaaleja saatetaan käsitellä seulomalla, sekoittamalla ja/tai lajittelemalla, mutta betonin tai kiviaineksen murskausta ei ole tarkoitus tehdä.

Arviointiselostuksen mukaan lähin asutus sijaitsee idässä 130 - 260 metrin, pohjoisessa 450 – 900 metrin, lounaassa 450 – 600 metrin ja lännessä 520 metrin etäisyydellä hankealueesta. Lähimmät asemakaavoitetut alueet sijaitsevat idässä noin 300 metrin ja lähin koulu idässä noin 450 metrin etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole asuntorakentamispaineita.

Hankevaihtoehtojen lukumäärää vähennettiin arviointiohjelmassa esitetystä viidestä kolmeen hankevaihtoehtoon arviointimenettelyn aikana tehtyjen lisätutkimusten ja selvitysten johdosta.

Arvioitavat vaihtoehdot

VE0: **Hanketta ei toteuteta.**

VE1: **Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon +95.00**

Hankealue täytetään siten, että pengertäytön korkein laki on tasolla +95.00.

Työpaikka-alueen (TP) pengertäytön tilavuus on 282.000 kuutiometriä (m^3rtr) ja metsätalousalueen (M) pengertäytön 345.000 kuutiometriä (m^3rtr), yhteensä 627.000 kuutiometriä (m^3rtr). TP-alue täytetään kitkamailla ja M-alue pääasiassa koheesiomailla. Betonimursketta käytetään pengertäytön vakavuuden ja kantavuuden parantamiseen 226.000 kuutiometriä (m^3rtr). Muualta tuotavilla maalajeilla tehtävä täyttö on siten yhteensä 401.000 kuutiometriä (m^3rtr).

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela
Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

Toiminnan arvioitu kesto on toiminnan aloittamisesta lukien kuudesta kymmeneen vuolta.

VE2: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon +97.00

Hankealue täytetään korkeimmillaan tasoon +97.00.

Työpaikka-alueen (TP) pengertäytön tilavuus on 468.000 kuutiometriä (m^3rtr) ja metsätalousalueen (M) pengertäytön 622.000 kuutiometriä (m^3rtr), yhteensä 627.000 kuutiometriä (m^3rtr). TP-alue täytetään kitkamailla ja M-alue pääasiassa koheesiomailla. Betonimursketta käytetään pengertäytön vakavuuden ja kantavuuden parantamiseen 39.000 kuutiometriä (m^3rtr). Muualta tuotavilla maalajeilla tehtävä täyttö on siten yhteensä 751.000 kuutiometriä (m^3rtr).

Toiminnan arvioitu kesto on kahdeksasta kahteentoista vuolta hyödynnettäväksi saatavan materiaalin määrästä riippuen.

Turve poistetaan kaikissa vaihtoehtoissa savipintaan saakka. Turve kaivetaan märkänä.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Herajoen vedenottamo

Hankealue sijaitsee Herajoen vedenottamon valuma-alueella, mutta ei kuulu Herajoen pohjavesialueeseen. Tehtyjen tutkimusten perusteella hankealueen ja pohjavesialueella olevan harjun välinen hydraulinen yhteys on mahdollinen, mutta pohjaveden virtausyhteys on arvioitu heikoksi kalliokynnyksen takia. Valuma-alueen rajausta savikerrosten peittämällä reuna-alueilla voidaan pitää suuntaa-antavana, koska virtausolosuhteet tällaisella alueella ovat epäselviä. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta Herajoen vedenottamon veden laatuun tai määrään kummallakaan hankevaihtoehdolla. Hankealueelle on suunniteltu asennettavaksi pohjavesiputki ja laadittu suunnitelma pohjaveden laadun tarkkailemiseksi.

Arviointiselostuksen mukaan Herajoki kulkee aivan Herajoen vedenottokaivojen lähistöllä ja tulvien vaikutus näkyy ottamon pohjaveden laadussa. Hankealueelle on tarkoitus rakentaa suodatus- ja viivytyksaltaat, joilla tasataan Herajoen pintaa ja estetään Herajoen tulvimista. Alueelle rakennetaan myös suodatinalueet suodattamaan hankealueelta tulevien hulevesien haitta-aineita ja humusta. Haitta-aineiden päätymistä Herajokeen ei voida kuitenkaan kokonaan estää, mutta pitoisuuksien arvioidaan olevan alhaisia. Turpeen poistaminen on tarkoitus aloittaa vasta, kun hulevesi/selkeytyksaltaat on rakennettu.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää Herajoen vedenottamon raakaveden laadun varmistamiseksi tarpeellisenä, että ympäristölupavaiheessa varmistetaan riittävin hydrologisin selvityksin, ettei hankealueelta ole virtausyhteyttä Herajoen pohjavesialueeseen. Ympäristöluvassa tulee antaa riittävät lupaehdot suodatus- ja viivytyksaltaiden ylläpidolle ja hoidolle sekä tarkkailulle, jotta voidaan varmistua niiden jatkuvasta toimintakuntoisuudesta ja estää haitta-aineiden pääsy Herajokeen ja sitä

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela
Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4,
Kouvola

kautta Herajoen vedenottamon raakaveteen. Toiminnan aloittamiseen tulee antaa lupa vasta sen jälkeen, kun tarvittavat rakenteet Herajokeen aiheutuvien haittojen estämiseksi ovat valmiit käyttönotettavaksi.

Talousvesikaivot

Laaditun kaivokartoituksen perusteella hankealueen lähikiinteistöt ovat yhtä kiinteistöä lukuun ottamatta Riihimäen Veden toiminta-alueella ja ne kuuluvat kunnallisen vesihuollon piiriin. Lähimmät talousvesikaivot ovat porakaivoja ja ne sijaitsevat valtatie 3 ja seututien 130 välissä. Lähin talousvesikaivokäytössä oleva rengaskaivo sijaitsee noin 650 metrin etäisyydellä hankealueesta. Lisäksi alueella sijaitsee ei-talousvesikäytössä olevia rengaskaivoja. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta talousvesikaivojen veden laatuun tai määrään millään hankevaihtoehdolla. Myöskään tulvatilanteissa vaikutuksia ei arvioida olevan suunniteltujen hulevesiratkaisujen johdosta.

Arviointiselostuksessa esitetään, että toiminnan vaikutusten tarkkailu tulisi kartoitettujen rengaskaivojen lisäksi ulottaa valtatie 3 ja seututien 130 välissä oleville kiinteistöille, joiden talousveden saanti on porakaivojen varassa. Alueelle on syytä asentaa veden kulkusuunnassa alapuolelle pohjaveden tarkkailuputki, mistä seurataan vedenpinnan korkeuden sekä veden laatua. Lisäksi pohjavesinäyte tulisi ottaa kiinteistön 6-30 rengas- ja valtatie 3 ja seututien 130 välissä olevista porakaivoista. Muut lähialueen rengaskaivot eivät ole talousvesikäytössä, joten niistä olisi syytä seurata vain pinnankorkeutta.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena arviointiselostuksessa esitettyä talousvesikaivojen tarkkailua.

Riihimäen Lasi Oy:n entinen kaatopaikka

Hankkeen vaihtoehtojen vaikutukset Riihimäen Lasi Oy:n kaatopaikkaan arvioitiin merkityksellöiksi, kun tulvariski otetaan huomioon hankesuunnitelmissa arviointiselostuksessa kuvatulla tavalla.

Melu

Tehdyn melumallinnuksen perusteella toiminnasta ei arvioida aiheutuvan melutason ohjearvoja ylittävää meluhaittaa lähikiinteistöjen pihapiireissä, sillä toiminnan aiheuttama melu keskiäänitasona arvioituna jää tieliikenteen aiheuttaman melutason alle. Arviointiselostuksessa suositellaan melutilanne tarkistettavaksi äänitasomittauksin toiminnan aikana leviämislaskennan tarkistamiseksi. Mittauksilla voidaan tarkistaa myös melun mahdolliset iskumaiset ja kapeakaistaiset elementit kuulijapisteissä.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää melumittausten tekemistä arviointiselostuksessa esitetyllä tavalla tarpeellisena, kun toiminta on käynnistynyt ja tarvittaessa toiminnan aikana.

Pöly

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen mukainen toiminta aiheuttaa pölyämistä etenkin kuivissa sääoloissa. Tehdyn pölymallinnuksen perusteella hiukkasten (PM10) pitoisuus alittaisi raja-arvot, mutta ohjearvo ylittyisi lähimmän asutuksen kohdalla.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela
Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

Mallinnuksen perusteella pölyntorjuntakeinot on oltava käytössä tai nopeasti käyttöön otettavissa, mikäli toiminnan aikana todetaan alueen ulkopuolelle leviävää pölyämistä.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että ympäristölupahakemuksessa esitetään yksityiskohtaiset keinot pölypäästöjen hallintaan ja seurantaan. Lupapäätöksessä tulee asettaa riittävät lupaehdot pölyhaittojen ehkäisemiseksi erityisesti lähimmän asutuksen suuntaan, jotta ohjearvoja ei ylitetä.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Riihimäen seudun terveystieteiskuntayhtymä,
ympäristöterveydenhuolto

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

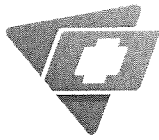
puh. 029 501 6000
fax 03 570 8002
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Postiosoite: PL 150, 13101 Hämeenlinna

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Birger Jaarlin katu 15,
Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9,
Helsinki

Kouvolan toimipaikka
Kauppiamiehenkatu 4,
Kouvola

Ympäristöterveys

27.09.2018

Drno 174 /2018/ 20.07.2018

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 HELSINKI

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Paloheimo Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostus

Viite: HAMELY/115/2017

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Riihimäen seudun terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa H.G. Paloheimo Oy:n Riihimäen Rajaportin alueella toteutettavan Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 28.9.2018 mennessä.

H. G. Paloheimo Oy suunnittelee kahden omistamansa kiinteistön alueen esirakentamista puhtailla, haitta-aineettomilla ylijäämämailla. Pinta-alaltaan 22,60 hehtaarin suuruinen hankealue sijaitsee Riihimäellä Rajaportin alueella. Alue on Herajoen vedenottamon valuma-aluetta. Lähin asutus sijaitsee idässä 130 - 260 metrin, pohjoisessa 450 – 900 metrin, lounaassa 450 – 600 metrin ja lännessä 520 metrin etäisyydellä hankealueesta.

Hankkeen tavoitteena on käyttää seudulla syntyviä puhtaita ja haitta-aineettomia ylijäämämaita hankealueen esirakentamisessa. Materiaalit käytetään hankealueen pengertäytössä. Alue on vanha turvetuotantoalue, mikä on metsitetty ja nykyisin metsätalouskäytössä. Hankealue on jaettu kahteen osaan pengertäytössä käytettävien maalajien perusteella. Alue jakaantuu työpaikka-alueeseen (TP) ja maatalousalueeseen (M).

Hankevaihtoehdot:

VE0: Hanke ei toteudu

VE1: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon **+94.00**, jolloin keskimääräinen täytön paksuus on **3,5** metriä.

VE2: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon **+95.00**, jolloin keskimääräinen täytön paksuus on **4,5** metriä.

VE3: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon **+96.00**, jolloin keskimääräinen täytön paksuus on **5,5** metriä.

VE4: Turpeen nosto ja hankealueen täyttö tasoon **+97.00**, jolloin keskimääräinen täytön paksuus on **6,5** metriä.

Melu

Tehdyn melunleviämismallinnuksen mukaan maa-ainesten käsitte-lystä, hakkuujätteen haketuksesta, mullan valmistuksesta tai työ- maaliikenteestä ei aiheudu melutason ohjearvojen ylittymistä lähim- pien asuinkiinteistöjen luona tai sellaista melutason lisääntymistä lä- hialueella, että sillä olisi vaikutusta ennustettuun tieliikenteen aiheut- tamaan melutilanteeseen 2020 tai 2030. Toiminnan melusta ei voida katsoa aiheutuvan lähialueen asukkaille terveys- tai viihtyisyyshait- taa tai merkittävää virkistysmahdollisuuksien heikentymistä.

Pohjavesi

Hankealue kuuluu Vantaan-Herajoen valuma-alueeseen, Herajoen raskaasti ojitettuun latva-alueeseen. Herajoki virtaa aivan Herajoen vedenottamon vierestä, joka sijaitsee noin 4,5 km hankealueelta kaakkoon. Herajoen vedenottamo käyttää vetenä pohjavettä. Hera- joen vedenottamon kohdalla joenpohja on hiekkaa, joten kyseisellä kohtaa hydraulinen yhteys on pohjan läpi. Jokiveden imeytymiselle pohjavesimuodostumaan on hyvät edellytykset, koska pohjavesi on useita metrejä Herajoen jokilaaksoa alemmalla tasolla.

Hankealueen ympäristössä olevat kiinteistöt kuuluvat kaupungin ve- sijohtoverkon toiminta-alueeseen ja suurin osa kiinteistöistä on liitty- nyt verkkoon. Kaivokartoituksen mukaan tutkituista kaivoista vain yksi on talousvesikäytössä ja se sijaitsee hankealueen pohjoispuo- lella pohjaveden virtaussuunnassa hankealueen yläpuolella. Hanke ei vaikuta kyseisen kaivon veden laatuun tai määrään. Hankealueen eteläpuolella olevat kiinteistöt ovat pohjaveden virtaussuunnassa hankealueen alapuolella ja sen vaikutusalueella. Nämä kiinteistöt ovat liittyneet ainakin pääosin kaupungin vesijohtoon. Hankealueella tai sen eri vaihtoehdoilla ei ole arvioitu olevan juurikaan vaikutusta kaivojen veden määrään tai vedenlaatuun.

Pintavesi

Alueelle rakennetaan hiekkasuodatusalueet ja viivytyksaltaat, joilla tasataan virtaamaa ja vähennetään kiintoaineksen sekä ravinteiden pääsyä alueelta hulevesien mukana laskuvesistöön. Alueelle tuota- vien arseenipitoisten maiden vuoksi alueen sisäiset hulevedet käsi- tellään hiekkasuodatuksella. Viivytyksallas tasaa valuntaa purkuvesis- töön ja tasaa siten tulvahuippuja. Altaat on suunniteltu mitoitusvir- taamalle x 2. Altaiden reilussa mitoituksessa on huomioitu myös sa- teiden lisääntyminen tulevaisuudessa.

Haikka-aineiden pääsyä Herjajokeen ei voida kokonaan estää, mutta pitoisuudet ovat todennäköisesti alhaisia. Hankealueen ei ole katsottu lisäävän Herajoen tulvimista ja suodatinalueet suodattavat hankealueen vesien haikka-aineita ja humusta. Maanlajityksen ja eri hankevaihtoehtojen ei ole katsottu merkittävästi lisäävän Herajoen haikka-ainespitoisuutta.

Pöly

Selvityksen perusteella toiminnan aiheuttamat raja-arvoon verrattavat pitoisuudet alittavat asetetut raja-arvot, mutta ohjearvoon verrattava pitoisuus ylittyy lähimmän asutuksen kohdalla. Pölymallinnuksen perusteella tärkeää on panostaa pölyhaittojen torjuntaa maamassojen käsittelyssä.

Lausunto

Riihimäen seudun terveysteskuksen kuntayhtymän ympäristöterveys lausuu lausuntonaan seuraavaa:

Pintavesi

Pintavesivaikutusten selvityksen mukaan pintavesissä olevat haikka-aineet päätyvät suurimmaksi osaksi pintavaluntana suodatinalueelle, joissa ne jäävät ainakin osittain suodatinjärjestelmään eivätkä päädy suoraan hankealueen läpi kulkevaan ojaan ja siitä Herjajokeen. Selvityksessä mainitaan, että hankkeen vaikutuksia pintaveteen tulee seurata kaikissa vaiheissa hankealueen ylä- ja alajuoksun puolelta sekä Herajoen vedenottamon viereisestä tarkkailupisteestä. Selvityksessä on annettu suosituksia tutkittavista parametreista.

Ympäristöterveys pitää selvityksessä mainittua pintavesien tarkkailua tärkeänä asiana, joka tulee huomioida ympäristölupavaiheessa. Ympäristöluvassa tulee myös antaa riittävät lupaehdot suodatus- ja viivytysaltaiden ylläpidolle ja hoidolle ja tarkkailulle, jotta voidaan varmistua niiden toiminnasta ja estää haikka-aineiden pääsy Herjajokeen ja sitä kautta Herajoen vedenottamon raakaveteen.

Pohjavesi

Ympäristöterveys korostaa, että hankkeen vaikutuksia talousvesikaivoihin ja Heranjoen vedenottamon raakaveteen tulee seurata kaikissa hankkeen vaiheissa riittävin näytteenotoin. Toiminnan vaikutusten tarkkailu tulisi arviointimenettelyssä kartoitettujen rengas-

Ympäristöterveys

27.09.2018

Drno 174 /2018/ 20.07.2018

kaivojen lisäksi ulottaa valtatie 3 ja seututien 130 välissä oleville kiinteistöille, joilla on talousvesikäytössä oleva porakaivo.

Pöly

Ympäristölupavaiheessa tulee huomioida pölyvaikutusten torjunta ja asettaa tarvittaessa lupaehtoja pölypäästöille. Myös torjunta poikkeuksellisten olosuhteiden vallitessa tulee huomioida.

Melu

Arviointiselostuksessa suositellaan melutilanne tarkistettavaksi äänitaso-mittauksin toiminnan aikana leviämislaskennan tarkistamiseksi. Ympäristöterveys pitää tärkeänä, että äänitasomittaukset tehdään toiminnan käynnistyttyä. Meluvaikutuksia tulee seurata myös toiminnan aikana. Mahdolliset meluvalitukset sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet tulee kirjata ylös. Epäiltäessä raja-arvojen ylityksiä tulee melutasot selvittää mittauksin.

**RIIHIMÄEN SEUDUN
TERVEYSKESKUKSEN KUNTAYHTYMÄ
Ympäristöterveys**

Sari Tiinanen
Terveystarkastaja

Tiedoksi

Yhtymähallitus

28.09.2018

HL/246/03.10.00/2018

Lausunto Hämeen ELY- keskukselle H. G. Paloheimo Oy:n Riihimäen Rajaportin Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskuksen YVA-selostuksesta

Hämeen ELY- keskus pyytää 1.8.2018 saapuneella kirjeellä lausuntoa H. G. Paloheimo Oy:n Riihimäen Rajaportin Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskuksen YVA-selostuksesta. Lausunto pyydetään 28.9.2018 mennessä.

YVA- menettely koskee H. G. Paloheimo Oy:n suunnitelmia Riihimäen Rajaportilla sijaitsevan, yhtiön omistuksessa olevan alueen esirakentamiseksi puhtailla, haitta-aineettomilla ylijäämämailla, maakivillä, louheella ja betonimurskeella. Materiaalit käytetään hankealueen pengertäytössä. Alue on vanha turvetuotantoalue, mikä on metsitetty ja nykyisin metsätalouskäytössä. Hankealue on jaettu kahteen osaan käytettävien maalajien perusteella. Alueelta kuoritaan ja hyödynnetään nykyisen maapohjan turvekerros. Täytössä käytettävät materiaalit on tarkoitus tuoda alueelle muualta, pääasiassa lähiseudun rakennustyömailta.

Asian on valmistellut maakuntainsinööri Paula Mustonen, puh. 050 375 3218.

Esitys

Heikki Pusa: Maakuntajohtaja päättää antaa Hämeen ELY- keskukselle seuraavan lausunnon: Hämeen liitto pitää hyvänä, että ollaan perustamassa aluetta, missä erilaisten rakennustyömaiden yhteydessä syntyviä pilaantumattomia ylijäämämateriaaleja saadaan hyödynnetyksi rakentamisessa eikä ylijäämämaista synny hyödyntämiskelvotonta jätteenä.

Hämeen liitolla ei sinänsä ole erityistä huomautettavaa arviointiselostuksen sisällöstä. Kaavailtu toiminta sopii maakuntakaavan aluevarauksiin. TP- alueeksi valmisteltava alueen itäosa on sekä voimassa olevissa maakuntakaavoissa että MK2040 ehdotuksessa osoitettu TP –alueeksi. Suunnittelualueen länsiosa on voimassa olevissa kaavoissa osoitettu asumisen reservialueeksi, mutta MK2040- ehdotuksessa alue on jäämässä ns. valkoiseksi alueeksi.

Lukua 4.1 olisi hyvä täydentää maakuntakaavan kuvauksen osalta siten, että sekä vuoden 2006 kaavassa sekä maakuntakaavan 2040 ehdotuksessa Sipiläntietä pitkin kulkee kevyen liikenteen yhteystarvemerkinä ja että Sipiläntien eteläpuolelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti. Yleiskaavan yhteydessä mainittu ekologinen yhteystarve on merkittynä myös MK2040 ehdotuksessa. Liite 11 Maakuntakaavamerkinnot tulisi korjata. Sipiläntien pohjoispuolinen alue on Ar- varauksena, ei A- varauksena. Moottoritien itäpuolella on A- alue, ei AA. Ar821- alueen pohjoispuolelle piirrettyä –Eot- aluetta ei kaavassa ole lainkaan. Vahvistuneen maakuntakaavakartan voi tarkistaa Hämeen liiton sivuilta <http://www.hameenliitto.fi/fi/aluesuunnittelu>

Päätös Hyväksyn esityksen.

Anna-Mari Ahonen
maakuntajohtaja

Heikki Pusa
suunnittelujohtaja

Jakelu kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntö 20.7.2018, HAMELY/1115/2017

Jussilansuon maa-ainesten käsittelykeskus, Riihimäki

H. G. Paloheimo Oy suunnittelee Riihimäen Rajaportin alueelle maa-ainesten käsittelykeskusta. Hankealue on yksi Riihimäen yleiskaavassa osoitetuista moottoritien varteen sijoittuvista työpaikka-alueista.

Hankealue sijaitsee valtatie 3 varressa, sen länsipuolella. Hankealueen eteläreuna rajautuu Sipiläntiehen, joka on yksityistie. Lisäksi seututie 130 kulkee aivan hankealueen läheisyydessä. Hankealueelle suunnitellun toiminnan johdosta raskaan liikenteen odotetaan lisääntyvän mainituilla väyillä. Toiminnan aiheuttaman liikennemäärän on arvioitu olevan 20–70 raskaan ajoneuvoyhdistelmän käyntiä vuorokaudessa. Hankealueelta Sipiläntielle on suunniteltu rakennettavaksi uusi, päällystettävä raskaan liikenteen liittymä. Liikenne ohjautuu Sipiläntien liittymästä pääasiassa itäsuuntaan ja -suunnasta, valtatielle 3 ja seututielle 130.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hankkeen tuottama liikenne ei aiheuta erityisen merkittävää liikennemäärän kasvua lähialueen tieverkolla, vaikka raskas liikenne lisääntyikin jonkin verran varsinkin Sipiläntiellä ja seututiellä 130. Olisi hyvä tarkentaa, millaisiin laskelmiin arviot liikennemäärän kasvusta perustuvat.

Uuden liittymän rakentamisessa hankealueelta Sipiläntielle tulee huomioida liikenteen turvallisuus ja sujuvuus. Lisäksi tiekunnan tulee varmistaa, että Sipiläntien kunto, kantavuus ja kunnossapito vastaavat lisääntyvän raskaan liikenteen tarpeita.

Maa-ainesten ottamisalueen suojaetäisyys valtatiestä 3 tulee olla vähintään 50 metriä. Suojaetäisyys mitataan ottamisalueen puoleisen vt 3 kaistaparin lähemmän kaistan keskilinjasta.

Toiminnansuunnittelija

Annika Sarkkola

5.10.2018

Tiedoksi

UUD ELY: Johanna Järvinen, Jaakko Kärnä, Mira Linna, Risto Loikkanen,
Anna Puolamäki